

Portræt af de ansatte

Interview med Betty Højgaard og Jan Schmidt

Betty Højgaard

Sognepræst i Agri og Egens Sogne siden 1981. Tillige præst i Ebeltoft fra 1987-2015. Fra 2016 sognepræst for Agri, Egens, Knebel og Vrinners Sogne.

Jan Schmidt

Sognepræst i Tved, Helgenæs og Vistoft Sogne siden 1984.

Jeg sidder over en kop te sammen med to veloplagte og afslappede præster, der helt åbenlyst trives i hinandens selskab.

Deres samarbejde startede allerede, mens der var tre præster på Mols og Helgenæs. For at få ferier, fridage og anden form for vakance til at gå op i en højere enhed, var præsterne afløser for hinanden. Snart efter kom behovet for et samarbejde omkring minikonfirmanderne og siden konfirmanderne, og Betty Højgaard og Jan Schmidt opdagede hurtigt, at de havde og har en fælles grundholdning i deres præstegering. Når man dertil lægger respekt og humor, er der en solid basis for et tæt samarbejde, der giver tryghed.

Har I en fælles holdning til det centrale i det at være præst i landsogne som her på Mols og Helgenæs, og snakker I sammen om ting som fx vielser mellem

mennesker af samme køn, vielser i naturen og lignende?

Begge: Vi udfører disse kirkehandlinger primært, fordi vi IKKE har indsigelser imod det. Det er vigtigt at vise imødekommenhed.

Jan: Jeg kan gå med til det meste, så længe det ikke strider mod kristendommen.

Betty: Vi er enige om, at det allervigtigste er at være der, hvor der er brug for os. Og den grundholdning ligger dybt i os begge.

Der har jo nyligt været stor debat om mandlige præster, der ikke vil give håndtryk til deres kvindelige kolleger. Hvad er jeres holdning til det?

Begge: Det er simpelthen uartigt og utilstedeligt. Det er fint, at der er plads til mange ting i Folkekirken, men her går grænsen. Det er både

uacceptabelt og tåbeligt. Det er også besynderligt, at det ikke har en konsekvens. "Den der ikke kan lide lugten i bageriet – han eller hun skulle måske finde et andet sted at virke".

Er den danske folkekirke for stiv, når det gælder ritualerne?

Betty: Nej, jeg synes ikke, Folkekirken er for stiv. Ritualerne er en hjælp til at rumme alt det, der er svært at sige med almindelige ord. Når livet er svært, kan det være af stor betydning at holde fast og have ritualerne som en støtte. Der er plads nok til både fornyelse og fastholdelse af ritualer.

Jan: Præst og menighedsråd skal bare være enige. På den måde bliver det også en tryghed for præsten, at hun eller han ikke skal "opfinde" →

Portræt af de ansatte •

—> det hele selv. Og jeg tror, folk ville blive meget skuffede, hvis vi slækkede for meget på ritualerne.

Spredt kirken sig for langt med nye tiltag som babysalmesang, spaghetti-gudstjenester og det nye fænomen drop-in-dåb?

Begge: Næ, der er ikke noget poppet i det. Det er fint at gøre tærsklen lavere, så det bliver nemmere for folk i sognene at føle sig hjemme i kirken. Der kan være mennesker, der aldrig blev døbt som børn eller unge og som måske har gjort sig mange tanker om, at de gerne ville døbes. Men det kan være en stor overvindelse for dem at stå frem offentligt for at blive døbt så sent i livet. Her er drop-in-dåb et godt tilbud.

Jan: På den anden side er dåbsamtaler utrolig vigtige. Og det er vores erfaring, at kirkens tilbud bliver meget nærværende under de samtaler. Forældrene er stort set altid meget interesserede og er dybt tilstede.

Et stort fremmøde i kirken er naturligvis altid dejligt, når man er præst. Kan I sige noget om, hvad det i øvrigt er for elementer, der får pulsen til at stige hos præsten under kirkelige handlinger?

Begge: At folk synger med i kirken. Musikken og det at høre folks

stemmer er helt specielt dejligt og givende. Og så naturligvis også fornemmelsen af, at der bliver lyttet.

Ved dåbshandlinger føles det også helt specielt, hvis dåbsbarnet har øjenkontakt med præsten.

Jan: For at citere tidligere sognepræst i Knebel, Paul Seidelin: "Når dåbsbarnet stirrer intenst på præsten, så ved man, at Paradiset lurer lige om hjørnet". Lidt af den samme følelse kan man også have ved en bisættelse, hvor der opstår en dybt fortættet stemning.

Er det svært at være sjælesørger i dagens Danmark. Får I nogensinde en fornemmelse af at blive brugt som "gratis psykolog"?

Begge: Nej aldrig! Vi er et tilbud om en snak, når livet kradser. Vi er lyttende medmennesker. Vi lytter

hellere end gerne, når folk er i tvivl fx i forbindelse med en skilsmisse eller ved dødsfald – eller måske føler skyld ved et eller andet.

Jan: I dag kommer en del mennesker til os, fordi de kender os og føler sig trygge.

Betty: Ja, der kommer flere mennesker i dag, end da jeg var ung præst.

Begge: Vi kommer også gerne ud i folks hjem fx i forbindelse med dåbssamtaler, eller hvis der er alvorlig sygdom eller dødsfald.

Jan: Når man er ude blandt sognenes beboere, sker der jo også en indirekte forkyndelse. Men vi mæsser os aldrig nogensinde på. Vi kommer som et tilbud. Vi stikker gerne hovedet indenfor for at høre, hvordan det går. Vi kunne aldrig finde på at trænge os på hos folk og

Portræt af de ansatte

passer rigtig godt på ikke at overskride deres grænser.

Betty: Folk skal have lov til selv at fremkomme med et ønske om en bøn eller, at vi lyser velsignelsen over en afdød. Hvis vi selv kommer ind på det, kræver det, at vi mærker rigtig godt efter, før vi spørger. Det er tydeligt, at selv mennesker, som aldrig har haft for vane at besøge kirken, bliver dybt berørt, når vi lyser velsignelsen over deres afdøde.

Hvordan får vi i fremtiden lokket unge præster ud i landdistrikterne?

Begge: Vi ved, at der er præstemangel i Danmark, og at det specielt rammer landdistrikterne. "I skal gøre jer lækre", siger vores provst her i Syddjurs. Og det forsøger vi så.

Og heldigvis har undersøgelser vist, at et stigende antal af de ikke særligt mange præstestuderende faktisk har det at blive præst på landet med præstegård og hele molevitten som førsteprioritet.

Jan: Det er af afgørende betydning, at præsten har menighedsrådets opbakning. Og der gøres et stort arbejde af alle fire menighedsråd på Mols og Helgenæs. Der er en god stemning mellem præster, menighedsrådsmedlemmer og an-

satte, og det er altafgørende for menigheden – og præsten. Det er også meget afgørende, at der bliver bak-

ket op om det, vi laver, i sognene. At der er lokalt engagement.

Også her er vi meget heldige.

Betty: Det er jo ikke præstens navn eller popularitet, der betyder så meget. Men at præsten bliver en del af sognet gør, at der bliver knyttet bånd. Det er ekstremt vigtigt.

Begge: Et godt sammenhold i menighedsrådet er også af stor betydning for de ansatte ved kirkerne. Det bevirker også, at præst og øvrige ansatte kan arbejde sammen for det fælles mål, at lave en god betjening for alle mennesker i sognene.

Betty: Og så skal man huske på, at en kirke, der kun er en kirke, er en død kirke. En kirke består af menigheden. Uden den er der ingen kirke.

Jan: For os er alle døbt i sognet lig med menigheden. Vi tæller ikke, hvor mange gange folk kommer i kirke, og vi gør ikke forskel.

Hvad er det bedste ved at være præst?

Betty: Det er en gave, at man hver uge får lov til at arbejde med det sproglige i den tekst, der gælder

den pågældende søndag. At kunne lege med ordene og at genskabe en fortælling, der forhåbentlig også fanger kirkegængerne. Og så den tillid, der hele tiden bliver vist os.

Jan: Det er et kæmpe privilegium at møde mennesker i både glæde og sorg.

Hvordan ser fremtidens folkekirke ud? Er der i det hele taget en folkekirke i fremtiden?

Jan: Vi har fået flere hundrede tusinde ikke-kristne her til Danmark gennem de seneste mange år. Det skal vi huske på, når vi tæller folkekirkemedlemmerne i procent. Vi kan jo ikke forvente til stadighed at ligge på 85 %, når en del danskere har en anden tro. Men vi har, så vidt jeg er orienteret, den højeste medlemsprocent i hele verden.

Begge: Vi kan takke Grundtvig for, at folkekirken lever i dag. Han var den, der knyttede det folkelige, det kirkelige og det kulturelle sammen. Derfor har vi en enestående folkekirke, der ikke taler ned til folkeligheden, men er en del af den. Og som kulturel institution er folkekirken simpelthen enestående. Folkekirken består også langt ud i fremtiden.

Tekst og foto: Elsa Holmer ■